

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

i-Bezpečná škola

reg. číslo: CZ.1.07/1.3.50/01.0014

Výstup z klíčové aktivity č. 1

Vytvoření a pilotní ověření modelu spolupráce institucí Kraje Vysočina v oblasti e-bezpečnosti

Podpůrný materiál k výstupu projektu

Postup školy

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), dává škole možnost uplatnit vůči žákům výchovná (zde zejména kázeňská) opatření, která jsou vyjmenována v § 31 a dále stanovena příslušným prováděcím právním předpisem (vyhl. č. 48/2005 Sb., vyhl. č. 13/2005 Sb.) v případě porušení povinností uložených školským zákonem nebo školním řádem. Dle § 30 odst. 1 písm. a) školského zákona školní a vnitřní řád stanoví podrobnosti k výkonu práv a povinností dětí, žáků, studentů a jejich zákonných zástupců ve škole nebo školském zařízení a podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů s pedagogickými pracovníky. Pokud škola např. stanoví pravidla tak, že žáci nejsou oprávněni používat v rámci vyučování mobilní telefony, lze takovýto požadavek opřít o základní povinnost žáků, tzn. řádně se ve škole vzdělávat. Naproti tomu obecný (absolutní) zákaz na vnášení věcí tohoto (či obdobného) charakteru do školy by však již neměl oporu ani ve školském zákoně, ani při ochraně jiného důležitého práva žáka. To se však již samozřejmě netýká zákazu vnášení věcí či látek, které jsou rizikové či vysloveně nebezpečné (zbraně, chemikálie, hořlaviny, pyrotechnika apod.). Ukládání povinností nad rámec školského zákona by však již mělo za následek neplatnost příslušného ustanovení školního řádu, a tím i praktickou nemožnost postihnout porušení takového ustanovení kázeňským opatřením. Proto by měl školní řád řešit takové situace a upravovat takové vztahy, ke kterým dochází při vzdělávání nebo činnostech s vyučováním souvisejících či při poskytování školských služeb.

i-Bezpečná škola
reg. číslo: CZ.1.07/1.3.50/01.0014

Škola by měla do školního řádu:

- zakomponovat kategorický zákaz chování majícího charakter šikanování v jakékoliv formě,
- zpracovat pravidla používání informačních a komunikačních technologií, internetu a mobilních telefonů (během vyučování, o přestávkách, v prostorách školy),
- stanovit dle závažnosti a míry zavinění konkrétní kázeňská opatření při nedodržování těchto ustanovení školního řádu (ve školním řádu není samozřejmě možné uvádět všechny situace, které mohou k udělení tohoto konkrétního opatření vést, nicméně by měl školní řád obsahovat příklady takového jednání).

Škola má jednoznačnou odpovědnost za žáky a je povinna zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví dětí, žáků a studentů v průběhu všech vzdělávacích a souvisejících aktivit a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování (sociálně patologických jevů).

Škola má ohlašovací povinnost při výskytu šikany v následujících případech:

- dojde-li v souvislosti se šikanou k jednání, které by mohlo naplňovat znaky přestupku nebo trestného činu, obrací se škola na Policii ČR, trestní oznámení je možné podat také na státním zastupitelství
- dojde-li k šikaně v průběhu vyučování, s ním souvisejících činností anebo poskytování školských služeb, má škola povinnost tuto skutečnost oznámit zákonnému zástupci jak žáka, který byl útočníkem, tak žáka, který byl obětí (povinnost vyplývá z § 21 odst. 2 školského zákona)
- škola ohlašuje orgánu sociálně právní ochrany dětí takové skutečnosti, které nasvědčují tomu, že dítě je v ohrožení buď proto, že ho ohrožuje někdo jiný, nebo proto, že se ohrožuje svým chováním samo (viz § 6, 7 a 10 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů)

Ředitel školy nebo školského zařízení může v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených školským zákonem nebo školním řádem rozhodnout o podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení (v případě, že splnil povinnou školní docházku). Rozhodování o podmíněném vyloučení či vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení probíhá **ve správním řízení** zahajovaném z moci úřední; nezbytným úkonem správního orgánu je oznámení o zahájení správního řízení zákonnému zástupci (zákonným zástupcům) nezletilého žáka, případně zletilému žákovi nebo studentovi doručení oznámení. Před vlastním vydáním rozhodnutí ve věci je třeba neopomenout umožnit účastníkovi řízení vyjádřit se k podkladům rozhodnutí tak, jak to ukládá § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Rozhodnutí musí obsahovat všechny náležitosti stanovené správním řádem, nedílnou a velmi důležitou součástí rozhodnutí je odůvodnění, kterému je třeba věnovat náležitou pozornost. Ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu vymezuje, že v odůvodnění se uvedou důvody výroku, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů (tzn. popis jednání žáka, specifikace, která ustanovení školského zákona či školního řádu svým jednáním porušil, zdůvodnění závažnosti a zaviněnosti jednání), a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal

s případnými návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Rozhodnutí správního orgánu, které dosud nenabývalo právní moci, sice právně existuje, bylo vydáno, ale dosud není právně účinné, tzn. nevyvolává žádné právní důsledky. V praxi nabývá správní rozhodnutí právní moci marným uplynutím lhůty pro podání odvolání, vzdáním se odvolání, jeho zpětvzetím nebo rozhodnutím odvolacího orgánu o potvrzení či změně prvoinstančního rozhodnutí. Z uvedeného vyplývá, že dokud nenabude správní rozhodnutí právní moci, zachovávají se účastníkům správního řízení veškerá práva a povinnosti, které jim příslušely před jeho vydáním (včetně pokračující docházky do školy!). Každý účastník řízení (žák nebo student školy nebo školského zařízení) má právo podat proti rozhodnutí správního orgánu odvolání, odvolacím orgánem je příslušný krajský úřad.

Kromě kázeňských opatření stanovených zákonem či příslušným prováděcím předpisem (napomenutí, důtky, podmíněná vyloučení či vyloučení) je třeba brát v úvahu i další opatření, k jejichž použití dochází dle konkrétní situace :

- snížený stupeň hodnocení chování žáka,
- převedení do jiné třídy, pracovní či výchovné skupiny,
- ředitel školy doporučí rodičům dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení střediska výchovné péče, případně doporučí realizovat dobrovolný diagnostický pobyt žáka v diagnostickém ústavu,
- ředitel školy podá návrh orgánu sociálně - právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu,
- škola umožní agresorovi individuální výchovný plán.

V Jihlavě dne 6. 3. 2014.

PaedDr. Vladimír Zelený
Odborný garant za OŠMS Kraje Vysočina v rámci projektu i-Bezpečná škola.